

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Ze Lwowa. —

C. K. Rząd krajowy ogłosił następujący rekryst N. Pana, Sejm zwołujący :

My Franciszek Pierwszy, z Bożej Łaski Cesarz Austrijski, Król Jerozolimski, Węgierski, Czeski, Lombardy i Wenecyi, Dalmacyi, Krocacyi, Sławonii, Galicyi, Lodomeryi i Illiryi; Arcy - Xiążę Austrijski, Xiążę Lotaryński, Salcburski, Styryjski, Karynty, Karniołi, wyższego i niższego Szląska; Wielki Xiążę Siedmiogrodzki, Margrabia Morawski, uxiążęcony Hrabia Habsburski i Tyrolski i t. d., i t. d. i t. d.

Wszém w obec i każdemu z osobna, wiernym Nam miłym i w powszechności wszystkim poddanym Stanu : Prałatów, Magnatów, Rycerstwa i Mieszczan w Naszych Królestwach Galicyi i Lodomeryi wraz z Bukowiną oświadczamy Łaskę Naszą Cesarszą Królewską i tymże niniejszém najłaskawiej oznajmujemy, że z ważnych, dobra pospolitego tyjących się powodów, skłoniłmy się zwołać Sejm powszechny w tych Królestwach i takowy na dzień Piętnasty Października r. b. przeznaczamy.

Aby więc ten Sejm, w należytem postępowaniu ku pożądanemu wzrostowi tak tych Królestw, jakoteż powszechnego dobra mógł zmierzać i osiągnąć cel i koniec zamierzony; — przeto wiernym Nam i najposłusznieszym Stanom Królestw Galicyi i Lodomeryi, tudzież Bukowiny, wszém w obec i każdemu z osobna najłaskawiej i nieodzownie nakazujemy, by na dzień wyżej oznaczony, a to: w wieczór we Lwowie znajdowali się, a potem w dniu następującym z rana w miejscu przez Nasze Prezydym krajowe rzezonych Królestw wyznaczycie się mającém, pewnie i nieuchylnie zebrałi się, tamże propozycyje Sejmowe, i co Naszém Imieniem przelażyć zleciny, z najuniżeńszém posłuszeństwem wysłuchali, a przyjąwszy to wszystko do wiernych serc swoich, takowe powzięli postanowienie, jakiego Nasze, oraz w powszechności Królestw Galicyi i Lodomeryi wraz z Bukowiną i ich własne potrzeby wymogają i jakieby od powiedziało

Naszemu najłaskawszemu zaufaniu, którego to niniejszém nowy dowód Stanom daliśmy.

A chociażby niektórzy z wiernych Nam najposłusznieszych Członków Stanowych dla ważnych przeszkód stawić się nie mogli, obecni jednak zupełną moc stanowienia mieć mają, a nieobecni równie, jak obecni dopełnić to wszystko obowiązani będą.

Nasze zaś królewskie miasto Lwów stosowną do prawa liczbę osób z dostatecznym pełnomocnictwem na Sejm rzezonny wystać ma.

Dań w Naszém Cesarzkim głównem i rezydencyjonalnem mieście Wiedniu, dnia dwudziestego piątego miesiąca Września Tysiąc Ośmset Dwudziestego dziewiątego, Panowania Naszego Trzydziestego osmego Roku.

FRANCISZEK.

(L. S.)

Franciszek Hrabia de Saurau,
Najwyższy Kanclerz.

Filip Kawaler de Stahl.

Według Jego C. K. Apost. Mości własnego
najwyższego rozkazu :

Karol de Widmann.

— Z Wiednia. —

Najwyższém postanowieniem z d. 4. Grudnia r. 1828 raczył Najjaśniejszy Pan rozkazać, aby kupcowi Brodzkiemu Izraelowi Bernstein oznajmiono Najwyższe J. C. K. Mości zadowolenie za jego starania o podniesienie handlu i pomnożenie dochodu pocztowego.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Zjednoczone Stany Ameryki północnej.

Podług Gazet północno amerykańskich, zdaje się że nowy Prezydent z jednoczonych Stanów, Jeneral Jackson, miał już dwa razy napad apoplexyi, i że się o jego życie obawają. Gdyby umarł w pierwszym roku urzędowania, natenczas urząd Prezydenta przeszedłby znowu na P. Adams.

Gubernator państwa Missuri zwerbował blisko 1000 ludzi na obronę granic przeciwko krajaw-

ośm, Indyjanom; na żądanie jego posłał mu rząd centralny 14 kompanij wojska ku granicom. — Podczas gdy w Europie uzalają się na ulewy, panna w Ameryce nadzwyczajnie upały, tak da- lece, że wiele lasów spłonęło od pożarów i pola wiele ucierpiały.

Wielka Brytania i Irlandya.

Władze Hrabstwa Tipperary i Irlandyi po- stanowiły: Ponieważ po kilkakroć, w śród dnia pokazały się zbrojne kupy, których zamiarem było opierać się prawu; ponieważ demoralizacja niższej klasy ludu tak jest wielka, i jej bun- towniczy charakter tak jawny, iż daremne wszel- kie sądowe onych ściganie, przeto mają być w całym hrabstwie rozstawione wojskowe poczty, aby wraz z Inspektorami policyi czuwały nad utrzymaniem spokojności.

Jeżeli, mówi Kuryjer, okręt Bingham ro- złączył się z flotą hiszpańską pod 22° 30'' sze- rokości i 92° 20'' długości, przeto flota ta musi być niedaleko mielizny pod Campeche, która prawie znajduje się na przeciwko pod 22° 15'' szerokości a zamkiem w Sisal. Z tąd wię- ciej jak pewna, że flota miała w Campeche wy- łądować. Hiszpanie przy swoich zamiarach względem Meksyku nie mogli lepszego obrać miej- sca; miasto jest wielkie, ludne i mu. em oto- czone ma 4 bramy, ale mało dział. Woda nie- daleko miasta, niebardzo głęboka, można tam tylko w szalupach zawinąć, ale w niejakiej od- ległości dobrze zarzucić kotwice. Żywności w Campeche pod ostatkiem; wszystko czego mieszkańcy nie zużyją, posyłają na targi do Ve- ra-Cruz. Jeżeli więc Hiszpanie mogli przebyć morze, tedy podobieństwem jest, że najprzód wylądowali w Campeche, a potem udali się do Vera-Cruz.

Lord Kanclerz miał przed kilka dniami przypadek, iż powracając z przejażdżki na Tamizie wpadł w rzekę; mianowicie barka w której płynął przez niezręczność została wyróconą. — Szczyściem a tli został z wody wydobyty bez najmniejszego szwanku.

Francyja.

W d. 16. Września, w rocznicę śmierci Ludwika XVIII. Król Junc, J. K. W. Delfinowa i Ministrowie znajdowali się na nabożeństwie w kaplicy przydwornej.

J. K. W. Delfin słuchał mszy żałobnej w Saint Denis. Równie i ciasto dyplomatyczne i mnóstwo znamienitych osób, udało się do Saint Denis, dla uczczenia pamiątki Ludwika XVIII.

W d. 17. Września dał Król prywatne po- słuchanie w St. Cloud Wice-Admirałowi Halgan, Margr. Moustiers i Marg. de Flamarens.

Postanowieniem Król z d. 16. t. m. miano- wany jest Baron de Machan, Kontr-Admirał, Członkiem rady admiralicyjnej, Dyrektorem wy- działu marynarki, w miejscu Admirała Halgan.

Jenerał Lafayette przybył w d. 16. do Pa- ryża.

Minister morski Baron Haussez wydał do prefektów morskich następujący okólnik:

»Paryż d. 27. Sierpnia. P. Prefekcie, za- nanie i łaska Króla powołały mię na Ministra morskiego i osad. Nie taję ani ważności tak wysoki-go powołania ani zakresu łączących się z témże obowiązków i ku dopełnieniu tychże użyję wszystkiej mojej gorliwości i poświęcenia się, jakie kiedyś miałem szczęście Królowi Junci w innej gątezi zarządu publicznego okazać. Lecz czuję szczególniejsze ukontentowanie we- zwać do szczerego współdziałania wszystkich urzędników wojskowych i cywilnych Departa- mentu, którego sprawy Monarcha mi powierzył; i spodziewam się przy pomocy waszego światła i doświadczenia rozwiązać trudne pytanie, które mi zadano. Zarząd moich poprzedników, szcze- gólniej Ministra, któremu podlegam, odznaczał się szlachetnymi ulepszeniami. Całe moje usiło- wanie zmierzać będzie do tego, aby co jest do- brem zatrzymać i o ile być może takowe jeszcze powiększyć. Poczytam się za szczęśliwego, je- żli mi się tak, jak owym mężom powiedzie zjednać poważanie i przyzwolenie Depar- tamentu, którego nieustannie pożyteczne i chwale- bne postugi nie są bez blasku i sławy. Rząd Króla niezłomny jest w swoim postanowieniu, aby się od zasad fundamentalnych konstytucyją ozna- czonych nie oddalać, i nie niezanie dbawać, by na zawsze ustalić węzły, które tron i publiczne swobody łączyć powinny. Będzie ón ze stalo- ścią, umiarkowaniem i wytrwałością na tąd dro- dze postępował, i niewątpię, iż wszyscy, co należą do marynarki, wspierać go będą w usiło- waniu ku osiągnięciu celu, będącego przedmio- tem życzeń wszystkich przyjaciół porządku i pra- wój Monarchii.«

(Podpis.)

Baron Haussez.

Izba handlowa Marsylska zawiadomiona zo- stała przez Ministerstwo spraw zewnętrznych, że zaszły także zatargi między Paszą Tripolitańskim a tamecznym Konsulem francuzkim, które każą się obawisć zerwania pokoju z rządem Tripolitanskim. Francuzki Konsul miał już swój herb i banderę zacząć zdjąć. Angielski Konsul w Algierze miał pisać do dowódcy francuzkiej eskadry, blokującej

przed Algierem, że Dej Algierski kazał poćinać Oficerów baterji, którzy dawniej dali ognia do francuzkiego liniowego okrętu Provence.

Messenger des Chambres donosi z Havre, że w pięciu Departamentach Normandy utworzyło się podobne towarzystwo, jak w pięciu Departamentach Brytanii. I Delfinat ogłosi także niebawem swój akt towarzystwa.

Ten sam Dziennik mówi, że goniec, wyprawiony w dniu 12. Września z Madrytu, przyniósł wiadomość, iż Król Jmć prawie zupełnie po ostatnim wypadku przyszedł do zdrowia; lecz Oficer gwardji, który podówczas spadł z konia, mało ma nadziei, aby przy życiu został utrzymany.

Królestwo Obojęd Sycylii.

W d. 12. Wrześ. przed południem odprawił do Neapolu wszed król. Hiszpański nadwyczajny Posel D. Pedro Gomez Labrador, który dla Jego Katolickiej Mości prosił ma o rękę Królewnej Krystyny. Orszak ruszył z opactwa S. Antonio a Forja, szedł przez ulice Forja, degli Stadi, część ulic Toledo i Maddalony do pałacu przeznaczonemu na mieszkanie Posła, przed którym stanęła na straż honorowa kompanija gwardji królewskiej.

Rossyja.

— Z Petersburga d. 2. (14.) Wrześ. —

N Pan reshryptem z dnia 28. Sierpnia w Carskim Siolu wydanym, mianował głównie dowodzącego drugą armiją Jenerała Adjutanta Hr. Diebicza Zabałkańskiego, Kawalerem orderu Sgo Andrzeja.

Matłzonka Jenerała Hr. Diebicza, mianowana Daną dworu N. Cesarzowej.

Wiadomość od oddzielnego korpusu Kaukazkiego.

Odebrawszy Jenerał Burcow dowodzący w Bajburcie, wiadomość o ściąganiu się do 12-tysięcznego wojska tureckiego, pod miastem Chiamit-Chane, na drodze ku Trebizondzie, pośpieszył natychmiast, aby uprzedzić nieprzyjaciela i uderzyć na niego pierwój, nim napaśnie na miasto, w którym tylko 7 kompanij piechoty znajdowało się. Tym celem zostawiwszy Jenerał Burcow w Bajburcie dwie kompanije, wyruszył sam z pięcioma kompanijami w nocy z dnia 18. (30.) Lipca drogą do Chiamit-Chane; dnia 19. (31.) rano, postrzegł oddział nieprzyjacielski pod wsią Chart, spotkał się z nim walecznie i wyparł z głębokiego, który zajmował przede wsią, wąwozu; zbliżywszy się potem do samej wioski, znalazł w niej znacznie przewyższającą siłę, ale ośmielony pomysłnym pierwszym atakiem, natarł na nieprzyjaciela z całym oddziałem swoim, wspieranym przez muzul-

mański pułk jazdy, ale w czasie tój walki, odniósł raz smiertelny od kuli, która na wyłot piersi jego przeszła.

Pułkownik Lindenfeld objął po nim dowództwo, lecz ten widząc znacznie przewyższającą siłę nieprzyjaciela, mającego korzystniejsze od nas stanowisko, a któremu nadto co chwila przybywały posiłki, postanowił cofnąć się na powrót do Bajburt.

Kłeska nieprzyjacielska w tём spotkaniu była tak znaczna, że nie poważył się posunąć za naszym oddziałem, który drugiego dnia przybył do Bajburt.

Jenerał Hr. Paszkiewicz Erywański odebrał wiadomość o tym wypadku dnia 20. Lipca (1. Si.) i tego jeszcze dnia wieczorem rozkazał Jenerałowi Majorowi Murawiewowi, aby z kolumną swoją zwrócił się na Bajburt przyspieszonym krokiem, sam zaś przybył tam dnia 22. Lipca (3. Sierpn.), aby przez osobiste rozporządzenia zmusić nieprzyjaciela do odwrotu.

Wojska tureckie zajęły tymczasem ośm wiosek w okolicy Bajburt na przestrzeni dwóch albo 3 godzin drogi, tak, że każdej chwili mogły się z sobą połączyć w tój stronie, w którejby na nie uderzono. We wsi Chart znajdowało się blisko 200 samych Łazów. którzy postanowili raczej umrzeć, aniżeli odstąpić powierzonego im stanowiska. Były Pasza Anapy, Osman Szatir-Ogli, wzięty w niewolę podczas poddania się tój twierdzy, a następnie powrócony ojczyźnie swojej, zajmował za tąż wsią stosowne stanowiska z czteryosięcznym korpusem, dia posiłkowania Łazów.

Dnia 27. uderzył Hr. Paszkiewicz na wies Chart, nieprzyjaciel obwarował się w niej zasiekami i dobrze zrobionemi szanćami, a właśnie upłyniętej nocy otrzymał posiłki z czterech czy pięciu oddziałów złożone. Za zbliżeniem się wojska naszego, zesłał nieprzyjaciel liczne oddziały z wierzchołka gór i utworzył z nich dwie silne zasadzki na skrzydło i czoło naszego oddziału. W chwili rozpoczęcia ognia przez naszą artylerię na pierwsze szanćce, posłano batalijon grenadyjerów gruzyjskich i jeden batalijon z pułka Hr. Paszkiewicza dla wypędzenia Turków z ich zasadzek; polecenie to dopełnione zostało; wyparto nieprzyjaciela bagnetem z zajętej przez niego pozycyi, a tak szanćce, usypane naprzeciw artylerji naszej, nie robiły już żadnej więcej przeszkody dla wojska naszego, które zajmowało bliżej leżące wzgórze, koleją jedne po drugich, a w końcu okrążyło nieprzyjaciela.

Noc przerwała działania obustronne; ale Turcy otrzymawszy nowe do wsi posiłki, utrzymali prawie nasze skrzydło, lecz po oporczywej walce zostali pobici i odparci. — Łazowie znaj-

dujący się we wsi, widząc niewątpliwą swą zgubę, uciekli z niej, korzystając z ciemności nocy; jednak przekradając się małemi częściami, stracili i tym razem nie mało ludzi, a wojsko nasze odbiło im wszystkie trzy chorągwie, które mieli.

Tym sposobem była wieś Chart już o świcie zajęta przez naszych strzelców, a o godzinie ótej rano, Jenerał Hr. Paszkiewicz wystął regularną jazdę z dwoma tatarskimi pułkami i z 4 działami, dla zwiedzenia wiosek okolicznych. Ten oddział rozdzieliwszy się na dwie części, dostrzegł nieprzyjaciela w liczbie 800 do 1000 ludzi, ale ten chroniąc się spotkania, częścią uszedł pomiędzy skały, częścią rozbiegł się do bliskiej wsi Balhar; w wozach odkryli nasi obóz Osmana Paszy zajęty trzecztyścinnym wojskiem. Po krwawym boju nieprzyjaciel w największym nieporządku ratował się ucieczką w góry, ścigany dopóki tylko można było; w ręce zwycięzców dostały się: dwa nieprzyjacielskie działa, jedyne, które miał przy sobie, jedna chorągiew, cały obóz Osmana Paszy, więcej jak 5000 nabojów działowych, mnóstwo bydła, i te wszystkie konie nieprzyjacielskiej jazdy, które dla rychlejszej między góry ucieczki, pozostawiono. Strata nieprzyjacielska w jednym tym dniu, w zabitych wynosi do 300 ludzi, w liczbie których naczelnik okręgu Chiomat, Chan-Ali Bek Ucziodzi Ogi, i wiele wyższych Oficerów; w niewolę wzięto 150 ludzi i Odsierów Osmana Paszy, oraz kilku naczelnych Beków. Z naszej strony w ciągu dnia 27. i 28, zabito 6 ludzi niższych stopni; ranieni: 1 sztabowy Oficer, 3 Oficerów i blisko do 60 ludzi niższych stopni.

Tym więc sposobem całe siły wojennego ludu Łazów i wojska Paszy Trebizundu, połączone naprzeciw prawemu skrzydłu wojsk naszych, zostały zupełnie pobite i w góry zagnane.

Z nieodżałowaną stratą, Jenerał Major Burcow, nie zniósł swojej rany; umarł on w Baiburcie dnia 23. Lipca.

Główno dowodzący drugą armiją donosi N. Pannu, że po zajęciu dnia 28. Sierpnia nadmorskiego miasteczka Iniady, dowódca czarnomorskiej floty Admirał Greigh, odłączył tegoż dnia z wojsk pod jego rozkazami zostawionych Majora Kramera z kaukaskiego pułku piechoty, dla wypędzenia załogi z Samokowa. Major Kramer wykonał to polecenie z największą usilnością, a dnia 10. z powierzonemu mu oddziałem powrócił do Iniady. Tegoż dnia, mieszkańcy miasta Demotyko, przysłali do głównego dowodzącego deputację, z przyrzeczeniem złożenia broni i oddania miasta wojskom naszym, wraz z trzema znajdującymi się także bronzowemi działami: w następstwie czego,

Jenerał Hr. Diebicz Zabalkański wystął dla zajęcia Demotyko, jeden dywizyon Cbarkowskiego pułku ułanów, pod komendą Pułkownika Chomutowa, który wypełnił to poruszenie nie doznawszy żadnej przeszkody.

Dziennik Odeski z dnia 11. (23.) Września zawiera co następuje:

Dnia 8. t. m. przywrócone zostały związki wewnątrz miasta, jakieśmy w naszym ostatnim Numerze donieśli, kościołów 10 i wszystkie sądy zostały otwarte. Z tego powodu odśpiewano *Te Deum*, na którym znajdował się Jenerał Gubernator, Gubernator miasta i niektórzy urzędnicy; nie było wszakże żadnej uroczystości, ponieważ obrzęd zwyczajny został odłożony do czasu oznaczonego przepisami kwarantanny.

Raport, jaki władze codziennie odbierają o zdrowiu miasta i Moldawanki, jest bardzo zaspokajający. Taki sam stan jest Kujalnika, i Usatowego chutora.

Z dnia 7. na 11. zawinęło do naszego portu 26 okrętów najętych przez rząd, a przybywających z portów zawojowanych; nadto jeden okręt przybył z Mingrelii, i przywiózł wino, drzewo orzechowe i tytoń; a drugi ze Stambułu, to jest bryg Larisa, ładowny winem, cukrem, kawą, rożenkami, tytoniem i t. d.

Rzeczywisty Radca Stanu Lekarz Schlegel, mianowany został Inspektorem wydziału lekarskiego w Odesie i lekarzem dywizyjnym, przyłączonym do Jenerała Gubernatora Nowej Rosyi i Bessarabii.

Wiadomości handlowe.

— Z Berlina dnia 22. Września. —

Listy zastawne polskie, gotowizną żądano 93 3/4, płacono 93 2/3. — Obligacje udziałowe gotowizną, żądano i płacono 51; na 1. Października fix, żądano 51 1/4, płacono 51 1/8; na dalszą dostawę są bardzo żądane.

— Z Londynu d. 11. Września. —

Pora czasu jest znowu bardzo niestała i wilgotna. Dziś dopytywano się skrzętniej o pszenicę, ale ceny zostały takie same, jak były ostatniego targu. Jęczmień był dobry, płać 1 sz. drożej. Groch dostawiony na sprzedaż jest w ogólności pośledni; dobrego jest niewiele i dla tego dają zań 1 s. wyżej. — W tym tygodniu dowieziono w zagranicznym zbożu: pszenicy 2650, owsa 5850 kwarterów.